

FRANCOZI IN ITALIJANI -- PRIJATELJI OBRAVNAVA PROTI KU KLUX KLANCEM

V Rimu so odločno zanikali vest, da sta se Italija in Francija odtujili radi francoske akcije v Ruhr. — Italija se nikakor ne udeležiti vojaških odredb. — Laški delez pri dobavi premoga.

Rim, Italija, 14. januarja. — Italijanski zunanji urad ter francosko poslanstvo sta istočasno zanikala vest, da se je pojavil spor med Francijo in Italijo radi francoske okupacije Ruhr okraja. Signor Giannini, načelnik trajnega štaba uradnikov v zunanjem ministrstvu, je rekel: "To je povsem neresnično. Nikdar niso bili naši odnošaji boljši kot so sedaj. To ni prvo napačno poročilo glede te zadeve ter vemo, da je trik, vpriporjen v namenu, da se zmanjša vrednost lire in franka. Italija je poslala dva inženirja, da sodelujeta s Francozi, ki nas niso nikdar prosili za čete. Mussolini ne pripravlja nobenega novega načrta, ker čaka, da vidi učinke okupacije Ruhra."

DAN ŽALOVANJA PO CELI NEMČIJI

Včeraj so praznovali po celi Nemčiji "dan narodnega žalovanja", katerega je odredila nemška vlada.

Berlin, Nemčija, 15. januarja. Obhajanje "dneva žalosti" se je razvilo po celi državi v demonstracijo proti zasedenju Ruhr okraja, in prišlo se je tudi do sklepa, da se bo izvedlo enotno voljo nemškega naroda. Celi Berlin je bil včeraj na nogah. Protestna demonstracija proti zasedenju Ruhr okraja je bila sicer formalno prirejena od necejalističnih strank, a tudi delavski mestni deli so postavili na noge močne oddelke, ki so odkorakali proti kraljevemu trgu, kjer se je vršila velika demonstracija. Na stotisoče ljudi se je zbralo pred državnozbornim soplepjem.

Črne obleke mas so kazale resnost razpoloženja. Fanfare so oznanjale pričetek govora. Petdeset govornikov je dalo raz številnih tribun izraza protesta vsega prebivalstva in zaoril je vzklik: — Dol s Francozi!

Po končanih govorih so prebrali resolucije, med katerimi je bila tudi ena, ki se je glasila: — Nemški narod odklanja pod pritiskom bajonetov opravljati suženjsko delo za kršitelje miru.

Narod podpira tudi načrt Mussolinija, da skliče skupaj zavezniške kontinentalne sile, ki naj bi se posvetovale o sredstvih, kako dobiti vojno odškodnino, glede katere je Italija prepričana, da jo je mogoče iztirjati le s sodelovanjem Nemčije. Ministrski predsednik še vedno upa, da bodo zavezniški odobrili njegov načrt. Določa medzavezniško kontrolo nemškega izvoza, eksporta in licenc; direktno zavezniško administracijo meje iztočno od Rena ter zavezniško kontrolo nemških državnih gozdov.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Vselej so bile naše omejene:

Jugoslavija:
Raspolija na manjše polte in izplačuje "Kr. poštni čekoval urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je naša hitra izplačila najugodnejša.

300 kron ali	75 din.	\$ 1.00
400 kron ali	100 din.	\$ 1.32
500 kron ali	125 din.	\$ 1.65
1000 kron ali	250 din.	\$ 3.00
5000 kron ali	1250 din.	\$14.50
10000 kron ali	2500 din.	\$28.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Raspolija na manjše polte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opotiji in Zadru.

50 lir	\$ 3.00
100 lir	\$ 5.70
300 lir	\$16.20
500 lir	\$26.50
1000 lir	\$52.00

Za polnjenje, ki prinesejo mesec dvajsetkrat ali po dvajsetkrat in dovoljujejo po možnosti do posebni popust.

Vrednost kronam, dinarjem in litram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam desno poslani denar v roko. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslani najboljše po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
62 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

Priča je izpovedala, da se je Skipwith postavljala, da bo do bičani in pretepeni vsi oni, ki kritizirajo Klan. Zadeva Ku Klux Klancev.

Bastrop, La. 14. januarja. — Brat je pričal proti bratu danes tokom zaslišanja, kojega namen je ugotoviti odgovornost za umor Watt Danielsa in Richarda, ki sta bila mučena in umorjena od Ku Klux Klancev v noči 24. avgusta preteklega leta. Nadaljni razvoji v zaslišanju so bili naslednji:

— Neki član črnih našednjencev je priznal kot priča, da je član Klana in da je ponosen na to. Navzoči so mu ploskali. "Kapitan" Skipwith, eiklop Morehouse Klana, je bil stavljen pod obtožbo, ker je pretil po izvršenih umorih, da bo bičani vsak v Morehouse, kdor ne bo držal jezika za zobmi.

Dr. MacKoin prejšnji župan iz Mer Rouge, je bil obdolžen, da je sam prestrelil svoj avtomobil v namenu, da pozneje izjavi, da so ga napadli njegovi sovražniki. Pretitna pisma katera je baje dobil so bila spisana na njegovem lastnem pisalnem stroju.

Alonso Braddock, ki je sam izjavil, da si je v potu svojega obraza prisluzil dom, farmo, obsega jo osemdeset akrov, sedem mul in avtomobil, je pričal, da je "zaznamovan" človek in rekel, da bi z veseljem prodal za primerno ceno svojo lastnino ter se preselil iz kraja, v katerem je ožročno njegovo življenje.

Mož, ki je pričal proti svojemu bratu, je Walter Campbell, občinski maršal iz Mer Rouge ter superintendent vodnih in razsvetljevalnih naprav. Rekel je, da je Richards spoznal njegovega brata, A. D. Campbella kot člana našednjencev, ki se je potikala po cestah okoli Bastropa ves teden pred umorom.

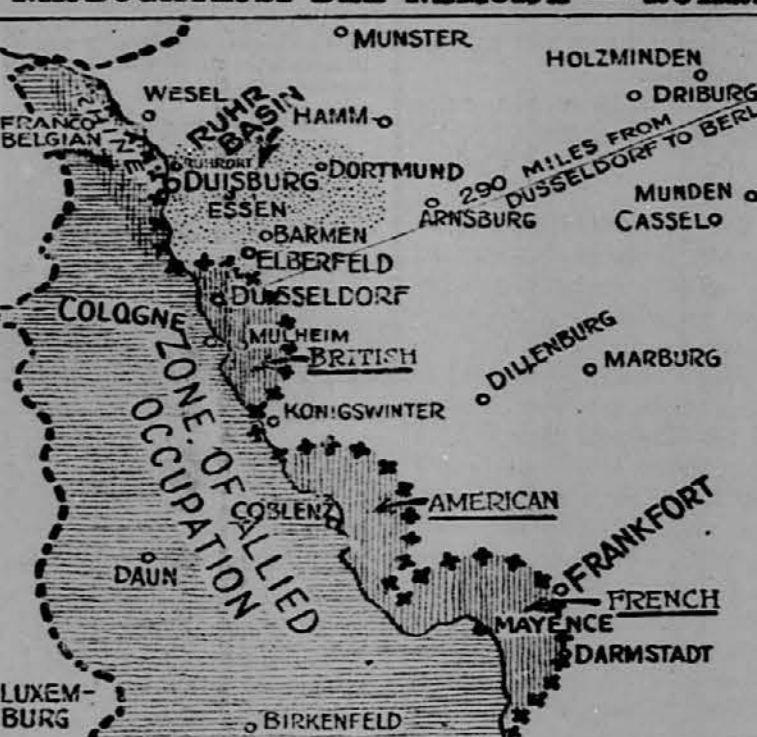
Maršal je povedal pred kratkim agentom tajne službe, da so bili storjeni pred kratkim poskusi, da se ga izžene iz občine, da pa je sklenil ostati na svojem mestu, in naj se zgodi karkoli. — Nabavil si je avtomatično pištolo, katero ima vedno pod svojim zglovljem. Nikdo ga ni nadlegoval od onega časa naprej.

Braddock je izpovedal, da je prišla nekega večera k njemu na dom skupina Klancev, katerim je načeloval Skipwith, in čeprav ni bilo nikdar nobenega madeža na njegovem značaju, so ga vendar obdoličili, da izdeluje zganje. Iztrgali so ga iz kroga preplašene družine ter odvedli z avtomobilom v Bastrop, kjer so ga izročili šerifu Carpenterju, članu Klana. Noben varant ni bil izdan za aretacijo Braddocka, a šerif ga je vtaknil v ječo ter držal tam celo noč, na povelje klanske drhali. Zjutraj je bil izpuščen brez vsakega pojasnila. Zagovorniki so priznali po zaslišanju, da je soglasno s postavo Louisiane. — vsem oboroženih mož ponovi v privatno stanovanje zločin, katerega se lahko kaznuje s smrtjo.

KRALJEVI KROJAČ JE UMR.

Marijini vari, Čehoslovaška, 13. januarja. — Tukaj je umrl pred kratkim Venceľ Wilfert, dvorni krojač angleškega kralja Edvarda VI. Ker so bile obleke kralja Edvarda uxor za možko modro, je postalo ime krojača Wilferta znano po celi Evropi. V zadnjih letih svojega življenja je bil stari krojač lastnik nekega hotela

NAJBOGATEJŠI DEL NEMČIJE — RUHR.

Na zemljevidu je natančno razviden položaj v nemškem Ruhr okraju. Kakorhitro je dospela v Ameriko novica, da bodo Francozi in Belgijci poslali svoje čete v to sporno ozemlje, je predsednik Harding odpoklical ameriško vojaštvo. Angleži gledajo od strani in nečejo poma gati Francozom.

AMERIKANCI SE BODO LE NERADI VRNILI TRIJE SO UMRILI NA SKRIVNOSTEN NAČIN

Sto ameriških vojakov se bo poročilo z Nemkami, predno bodo zapustile čete Nemčijo ter se vrnilo domov.

Koblenc, Nemčija, 14. januarja. — Ameriške sile v Nemčiji se skušajo prilagoditi misli, da se bodo vrnilo domov tekom prihodnjega tedna.

Mir se je hitro vrnil po vsakem prejšnjem odhodu ameriških čet in preživeli so pozabili, da bodo prišli mogoče kmalu tudi oni na vrsto. V tem duhu varnosti so se neporočeni poročili in poročeni so dobili družine.

Izprva so komaj verjeli novici da so poklicani domov. Ta novica je paralizirala zabavo, dokler ni bila potrjena. Neki vojak je označil to novico kot "bum joke".

Sedaj pa vedo, da je novica resnična. Pretekli večer so kazali obrazi vojakov, njih žena ali ljubice, da se zavedajo te resnice. — Nekateri srečno poročene dvojice so se sedle skupaj ter se skupno razgovarjale glede načrtov za bivanje v Ameriki. Drugi pa so se izpraševali, kako bodo izhajali, ko bo njih vojaška plača kolidirala z visokimi življenjskimi stroški v Ameriki.

Sedaj se lahko poroči vsak navađen vojak, če hoče storiti to, pod pogojem, da izpolni armadni uzoze, v katerem se glasi, da so mu znane določbe nove Cable postave, vsled katerih ostane njegova žena nemška državljanka. Vedeti mora vsled tega, da si bo morala njegova žena preskrbeti nemški potni list, viziran od ameriške vlade, da mora sama plačati prevoznino in da bo lahko izključena iz Združenih držav, če bo nemška mesečna kvota polna.

Vojaku se tudi pojasni, da ne bo njegova vojaška plača, ki znaša trideset dolarjev na mesec, zadostovala za vzdrževanje družine in da bi moral vsled tega prositi za odpust iz armade. Seznan teškoče je velik, a nemški očetje in matere ter ameriški vojniki imajo neprestano resna posvetovanja in kaplani pričakujejo zaradi tega dosti biznisa.

Kar se tiče nemškega prebivalstva v Koblenzu, je napravila novica nanj prav tako mučen vtis kot na Amerikance. Objavljena je bila v oknih krajevnih nemških listov v četrtek opoldne, ob istem času, ko se je s plakati objavilo francosko zasedenje Ruhr okraja. Prodajalci so mislili na svoje dobičke in nekateri so takoj navili cene za zaključno dobropkupajo. Nadaljni pa so zna-

IZ ZASEDENEGA RUHRKEGA OZEMLJA

Odrejeno je bilo zasedenje Bochuma. — Ljudska drhal v Berlinu je insultirala Francoze. — Delavci v Ruhru bodo izzvali Degoutta. — Nemška varnostna policija ima obilo dela, da prepreči spopade. — Francosko poslanstvo strogo zastraženo.

Pariz, Francija, 14. januarja. — Francoske čete bodo zasedle Bochum. Tako je bilo sklenjeno danes. Zasedenje se bo najbrž izvršilo jutri.

Reparacijska komisija je dobila od nemške vlade poslanico, v kateri daje nemška vlada izraza svojemu namenu, da bo prekinila plačevanje denarja ter dobavo blaga radi okupacije Ruhr okraja, katero smatra za kršenje versailske mirovne pogodbe.

Duesseldorf, Nemčija, 14. januarja. — Bochum, veliko središče Stinnesovih industrij, bo takoj zasedeno. Tako so sklenili Francozi. Nikake skrivnosti ne delajo iz dejstva, da so sklenili razširiti okupacijo nadalje proti iztoku v namenu, da prisilijo Nemčijo k plačanju in dobavi premoga in kot kazen za nameravano kršenje ukrepov reparacijske komisije.

Glede dobave premoga, katero so industrijalci v Ruhr okraju sklenili obnoviti, bo Francija plačevala stroške obratovanja ter plače uslužbencev in premogarjev, a lastniki morajo zahtevati od Berlina pokritje nadaljnjih stroškov.

Essen, Nemčija, 14. januarja. — Kljub odredbi generala Degoutta, francoskega poveljnika, ki prepoveduje pol ure trajajočo stavko v protest proti francoski okupaciji Ruhr okraja, so delavske unije in državni uradniki sklenili, da bodo prenehali z delom med enajsto in poldnavnajo uro jutri dopoldne in sicer v cellem okraju.

Beseda je šla od ust do ust med prebivalstvom Ruhr okraja, da bo za dve minuti prenehal ves promet po cestah in ulicah in da bodo tudi pešci postali na mestu za dve minuti.

Francosi so se že pričeli bati trmoglavega nemškega pasivnega odpora, kajti povsem po pravici domnevajo, da bo povzročil trubl, če bo še dolgo trajal. — Vsled tega spravljajo na lice mesta več čet ter vojnega materiala, vključno oklopne kare in tanke za strme ceste. Čete še vedno ne smejo na ulice, in vojni material drže na dvoriščih in takih mestih, kjer ga ni mogoče videti, kajti Francozi so sami izjavili, da je ekonomska, ne pa vojaška okupacija.

Nemška varnostna policija stori vse, kar je v njeni moči, da prepreči spopade med francoskimi vojniki ter ogorčenimi prebivalstvom Essena. Orožniki stražijo francoske postojanke pred postnim uradom, železniško postajo ter urade premogarskega sindikata.

Prav posebno poštni urad smatrajo za nevarno točko in noč in dan straži štiri do šest nemških policistov francosko stražo pred pretečo ljudsko množico.

Iz tega ali onega vzroka je ostal glavni stan Stinnesa v Muelheim an der Ruhr nezaseden.

Berlin, Nemčija, 14. januarja. — Množica "narodnih žalih" demonstrantov je posvetila danes svojo pozornost Bellevue hotelu, kjer je nastanjena francoska vojnica misija izza konca vojne in le naporom nekako dueata nemških policistov se je posrečilo razgnati demonstrante.

Ker ni mogla drugega, je ljudska množica izzivala par francoskih vojakov, ki so se prikazali pri oknih. Promet pred hotelom je bil ustavljen za nekaj časa in več dueatov francoskih vojakov in podčastnikov v poslopju se je že pripravilo na boj.

Dogodek je imel za posledico še strožje zastraženo francoskega poslanstva, ki je po mnenju prebivalstva sedaj premočno zastraženo.

Vlada je prepovedala vsa protestna zborovanja v okrožju ene milje od poslopja državne zbor-

MEHIKA JE IZGNALA PAPEŽEVEGA NUNCIJA

Narodi bodo najbrž protestirali proti akciji, naperjeni proti nadškofu, ki je baje kršil zvezno postavo.

Mexico City, Mehika, 15. januarja. — Monsignor Ernesto Filippi, apostolski delegat v Mehiki, je bil danes pripravljen zapustiti deželo ali jutri zvečer ali pa v sredo, pokorec se povelju predsednika Obregona, ki ga je izgnal, ker se je vdeležil verske ceremonije pod milim nebom, katere se je vršila pretekli četrtek pri Cerro de Cabilite. S tem je baje kršil mehiško zvezno ustavo.

Smatra se za možno, a malo verjetno, da bodo diplomatični protesti katoliških narodov, zastopanih tukaj, povzročili modifikacijo povelja, o katerem se domneva, da bo razširjeno tudi na druge inozemske člane svečenstva, ki so se vdeležili omenjenih verskih slavnosti.

Listi so izvedeli včeraj zvečer, da so gotovi inozemski diplomati se sklenili oglasiti se pri ministru za zunanje zadeve, Paniju, v namenu, da vložijo pri njem formalen protest. Do pozne ure včeraj zvečer je bil grof Nani de Mocenigo, italijanski poslanik, brez navodil od svoje vlade, če naj pri mehiški vladi protestira ali ne.

Monsignor Filippi je že pospravil vse svoje stvari in vse potrebno je bilo odrejeno, da odpotuje v Laredo, Texas. Od tam bo šel v New York in Washington, kjer bo čakal na nadaljna povelja iz Rima. Ni še znano, če ga bo izdeze spremljal kak vladni uradnik, kot je to navada v slučajih izgonov.

Nadškof je baje nastopil pri polaganju vogelnega kamna za neki verski spomenik. Ustava pa prepoveduje obdrževanje božje službe pod milim nebom ter sprevede ali procesije in zvezne oblasti so razlagale slovesnosti, ki so se vršile pretekli četrtek, kot pod klavzuro mehiške ustave.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by

Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Dopisni bres podpis in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2874

ALFRED DRIVING SCHOOL

TRADE MARK

ITALIJANI NAPRAM NEMČIJI

V Rimu so odločno zanimali vse vesti, da se je pojavila hladnost v odnosih med Francijo in Italijo in sicer raditega, ker so zasedli Francozi nemški Ruhr okraj.

V italijanskem zunanjem uradu so nato takoj izjavili, da ni na tej vesti niti trohice resnice in da niso še nikdar vladali tako prisilni in prijateljski odnosi med Francijo in Italijo kot v sedanjem času, ko se je polastil vrhovne oblasti v Italiji signor Mussolini, načelnik in vrhovni zapovednik fašistovske drhali.

V rimskem francoskem poslanstvu pa so izjavili, da so tozadevne novice najbrž nemška propaganda.

Ta nemška propaganda je najcenejši izgovor, katerega imajo Francozi vedno v ustih, kadar je treba kaj prikriti ter razveljaviti v obeh javnosti kako neprijetno zveščeno vest.

Zgodovina nam kaže, kakšni so resnični odnosi med tema dvema latinskima bratema.

Prvi kot drugi je sebičen do skrajnosti ter gleda le na svojo lastno korist. Resnične harmonije, enakosti in vzporednosti ciljev ni bilo nikdar med obema. O tem nam priča zgodovina srednjega veka ter tudi zgodovina modernega časa.

Gotovo je povsem pravilno in umevno, da varuje Italija svoje interese, a s tem se ni rečeno, da bi šla skozi ogenj za svojo "zavezništvo" Francijo.

To je najboljše razvidno iz stališča, katero je zavzel Mussolini v zadnji krizi, ki je nastala vsled francoskega vkorakanja v Ruhr okraj.

Izjavil je, da ni naprosila Francija Italije za vojaško soudeležbo pri zasedenju Ruhru, ker ima Francija sama dovolj vojaštva, da izvede ta različni korak.

To je res, kajti neoborožen ter obubošan narod je lahko nagnati s prekljami, ne pa s tanki, strojnimi puškami ter oklopnimi avtomobili.

Mussolini pa je izjavil, nadalje, da je poslal v Ruhr okraj dva italijanska inženirja, ki naj bi "pomagala" Francozom pri iztirjanju zaostale vojne odškodnine.

V resnici pa sta bila poslana v Ruhr okraj kot špijona, kajti Mussolini ne zaupa svojim francoskim bratcem ter najbrž domneva, da bodo Francozi osleparili Italijane za njih delež pri dobavi nemškega premoga in koksa.

Ta dva italijanska inženirja morata gledati na to, da bo dobila Italija svoj delež, ki znaša nekako dvesto tisoč ton premoga in koksa na mesec.

To jasno kaže, kako malo zaupajo Italijani Francozom in kakšno je resnično razmerje med tema dvema zavezniškima državama.

Pohlep po tujem blagu gleda obema iz oči, jima je gledal že stoletja in stoletja, in dokler ne bosta ta dva naroda deležna usode, ki jo pošteno zaslužita, ne bo miru v Evropi.

S tem seveda nečemo zagovarjati Nemcev, ki so bili prav tako prepotentni ter so dobili v zadnji svetovni vojni zaslužen lekcijo. Hočemo le reči, da je požrešnost vir gorja za vsak narod, pri katerem se pojavi.

Dopisi.**Pittsburgh, Pa.**

Centenemu občinstvu v Pittsburghu in okolici se naznanja, da prirediteljsko mladinsko tamburško društvo "Ilirija" koncert s plesom dne 25. januarja v Hr. vatski dvorani, East Canal Street, North Side Pittsburgh. Ker je društvo "Ilirija" še mlado in se mora boriti za svoj obstanek z raznimi potežkočami, zato bodo iz prijaznosti nam pomagala sodelovati na tem koncertu razna pevka društva, kakor naše vrlo pevsko društvo "Proseren", hrvatsko pevsko društvo "Javor", hrvatsko pevsko društvo "Sloga" in srbsko pevsko društvo "Prosveta".

Obračamo se s prijazno prošnjo na vsa slovenska podporna društva, da nas ta večer blagovolijo posetiti ter nam pomorejo do lepšega uspeha. Posebno rojakom na North Side se toplo priporočamo za obilen obisk.

Igrala bo izvrstna godba prof. C. Legro. Za dobro zabavo in po- strežbo bo skrbel za to izvoljeni odbor. Na svidenje 25. januarja!

Miss Anna Jakša.

Rock Springs, Wyo.

Iz tega kraja oziroma iz Rock Springsa smo se namenili iti v stari kraj žabe lovit. Moramo biti tam do meseca marca, da si naredimo dober kontrakt. Gre nas več, namreč sledeči: Joe Počak, John Poskus, Urban Mrak, Sparue, Spravl in Pust. In John Nemanic se tudi pripravlja, če se ne bo skesal. Zakaj zdaj se približujejo slabi časi. Premogovi rovi so pričeli počasi delati, po 1-2 dni na teden. Samo pri fari se dela še vsak dan, kar nas je pa pri podružnicah, smo primorani iti s trebuhom za kruhom. Tako kaže, da bo samo par tistih ostalo, kateri imajo svojo kuhinjo. Biznesmani tudi ne gredo iz Rock Springsa za nobeno ceno, ker imajo vso stvar tako urejeno, da lahko na postaven

način računajo, kolikor se jim zljubi. Ako se jim pa kdo zoperstavi, pravijo, da ni res, da si lažnik. Najboljše je vse pri miru pustiti in iti.

O, Bože mili, jaz Urban Mrak sem se na vse načine trudil, kako bi toliko zaslužil, da bi svoje stare dolge pošteno poravnal. Delal sem na vse pretege noč in dan, ker znam več rokodelstev, sem delal fence in vsake vrste ograje in tudi skarje sem brusil; bil sem pa tudi "bučar", naredil sem vse, kar me je kdaj naprosil.

Srečno pozdravljam vse moje prijatelje in sovražnike.

Urban Mrak.

Leadville, Colo.

Pri naših Slovencih se bela žena večkrat oglasi s svojo smrtno koso. Tako je prišla tudi k rojaku Boštjančiču ter mu vzela sina Toneta, starega komaj 20 let. Bil je dober sin svojim staršem. V družbu je bil Planinski Bratje št. 5 Zap. Slov. Zveze, katero ga je tudi sprejelo k večnemu počitku. Zakopan je na katoliškem pokopališču ter spi tam svoje nevzdržano spanje. Za njim žalujejo njegovi starši in bratje. Naše sožalje!

Drugi posebnosti novic zdaj tukaj ni kakor ta, da je rudnik The Yak Mining, Milling & Tunnel Co. ustavil s obratovanjem, ker družba noče plačati 4 dolarje, kot je bilo dogovorjeno v stavki. Pa kakor upamo, bodo rudniki spet kmalu odprli ter s delom začeli. O tem bom pa poročal prihodnjič.

Poročevalce.

San Francisco, Cal.

Kaj pomeni tulenje parnih pištal ob koncu starega leta in pričetkom novega? Ko prknejo blizgice parne pištal, človeka nekaj pretrese. Čuti, da je minulo staro leto in da se prične z novim letom zanj novo pasje življenje.

Tuljenje parnih pištal pomeni večji kapital za delodajalce in večjo revščino za navadnega delavca. Delavci preostane trudne roke, večja družina in je eno leto bližje grobu.

Seveda se se dobijo taki ignorančje, ki trdijo, da so kapitalisti neskončno dobri in usmiljeni ljudje. Gotovo, saj nam še vedno dovolijo rabiti zrak in dnevno svetlobo brezplačno. Delamo, kadar nam dajo delo. Govorimo, kar nam dovolijo, sicer se takoj znajdeš v špekamri.

Potem naj še kateri reče, da nismo v svobodni Ameriki!

Tako življenje pa ne more trpeti za vedno. Ko se bodo delavci združili, bo konec delavske mizerije.

Mnogo delavcev je imelo žalosten pričetek novega leta.

Smrt, katere vedno trka na vrata, je prinesla žalostno novo leto družini Mr. John Bartolna. Mrs. Bartol, stara 27 let, je zapustila za vedno svojega žalestnega soproga in šletnega sina. Rojena je bila v Ločnem potoku. V Ameriki je bivala dve leti in med tem časom 21 mesecev v bolnišnici, kjer je morala prestati strašne operacije. Bila je izvrstna pevka. Na novega leta večer smo žalovali ob strani njene krste. Kljub kratkemu bivanju med nami si je pridobila mnogo prijateljev. To se je pokazalo na dan spreveda. Pokopalo jo je mož po katoliškem obredu, kakor je pokojna Pepa želela. Ker je bila večletna cerkvena pevka in domovini, je Mr. Bartol najel pevce, da so ji skazali zadnjo čast. Tudi tukajšnje samostojno "Slovensko ameriško bratsko podporno društvo" ji je skazalo veliko naklonjenost, kljub temu, da je edino Mr. Bartol član. Ona ni bila članica nobenega društva, ker je zbolela precej po prihodu v Ameriko. Tako, rojaki, je dolžnost pomagati drug drugemu v takem slučaju. Le s tem pokazemo, da smo sinovi in hčere slovenske matere. Mr. Bartolnu in sinu naše sožalje. Ranjki bodi lahka gruda. Resničoljub.

Naučni tečaji za detektive. Novosadska policija je sklenila, da otvori poseben tečaj za detektive in stražnike, kjer bodo strokovnjaki predavali o moderni policijski službi. Poleg teoretičnih predavanj se bo moštvo tudi praktično vzgajalo.

Politični atentati v Bolgariji. Iz Sofije poročajo, da je v Po- bovoju neznani atentator vrzel bombo v skupino častnikov, nato pa pobegnil. Pri tem je bilo ranjenih šest častnikov.

Hripavost

in kašelj sta zelo neprijetna simptoma. Da preprečite težje posledice vzamite

Severa's Cough Balsam,

ki prinaša zateženo in hitro pomoč. Imajte ga pri roki v hiši za zimske mesece.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

Severa's Almanah za leto 1923 je natisnjen. Dobe se po vseh lekarnah zastoj, ali pišite nam.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

Iz Slovenije.**Težka telesna poškodba.**

Pred celjskim okrožnim sodiščem se je moralo zagovarjati dne 15. dec. 6 kmetskikh fantov iz Frankolovega zaradi težke telesne poškodbe, ker se ni moglo ugotoviti, kdo izmed obtoženih je prizadjal nekemu Bobku smrtonosne rane na glavi. Koncem julija 1922 se je vnel v neki gostilni prepir, nato pa pretep, kojega posledica je bila, da so fantje ubili imenovanega Bobka. Razprava se je morala enkrat prelomiti, ker je manjkala glavna prič, ki je medtem pobegnila kot vojaški dezertir v Avstrijo. Zanimivo pri celi razpravi je bilo, da je vodja celjskih klerikaleev Dr. Ogrizek, ki je sicer srdit kritik jugoslovanske vojaštva in njegove uprave, kot zagovornik posebno naglašal manjvrednost in dymljivo verodostojnost onega, ki se odteguje vojaški dolžnosti. Sodišče je obsodilo Adamiča na 6 mesecev, Kavrnaka na 8 mesecev, Vriska na 5 mesecev, Cirila Krofliča na 7 mesecev in Karla Krofliča na 4 mesece težke ječe. Tretji brat France Kroflič je bil oproščen.

Napad brez povoda.

17letni Slavko I. v Ljubljani je bliz brez vsakega povoda napadel z nožem Vladimiru Lampiča. Ivana Gruntala in Alojzija Komarja. Vse tri so prepeljali v bolnišnico, napadalec pa je policija na Dunajski cesti aretirala.

Roparski napad.

Anton Križman, Kobijev hlapec, se je ob 7. zvečer vračal z dela na dom. V temi ga je blizu Verda pri Vrhniki napadel neznan možki ter ga s kolom udaril po desni nogi s tako silo, da se mu je zlomila kost. Ker je Križman začel klicati na pomoč, je napadalec izginil v temno noč. Križmana so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Tatvina na pokopališču.

Na ljubljanskem pokopališču pri sv. Križu je bila iz grobnice zdravnik dr. Karla Bleiweisa ukradena svetilka, vredna 2000 K.

Prijet tat.

V Velikih Laščah so orožniki aretirali in sodišču izročili Matevža Tomšiča, ki je meseca novembra okradel stavbenika Curka v Ljubljani za približno 7000 K.

Dvojna mera.

"Jutro" piše: Koroška deželna oblast ne dá nobenemu narodno delavnemu Slovincu, tudi ne koroškemu rojaku, pripotovalnega dovoljenja za Koroško. Ponovno pa se pojavlja v Mariboru bivši vodja spodnjestajerske germainizacije advokat dr. Mraullag iz Celovca, ki se je zlasti skrajno ostudno obnašal v gonji proti Slovincem. Znan si njegovi hujšakjoči članki v "Tagespostu" in "Marburgeru", sedaj pa predava po Koroškem pri prireditvah Sudmarke o preganjanju Nemcev v "neodrešenih krajih" Jugoslavije. In vendar ima dr. Mraullag vedno prosto pot v Maribor k svojim "neodrešenim" somišljenikom.

Pri pošti Kranj

je bila uvedena selška dostava vsak ponedeljek, torek, četrtek, petek in sobota tudi v sledečih krajih: Kokrica, Bobovk, Strakovlje, Tatince, Čadovlje, Trstenik, Goriče, Letence, Zgornje Tenetiše, Sp. Tenetiše in Mlika.

Peter Zgaga

Precejšnja dvorana za ples, galerija za gledalce, veža za lačne in žejne, dvorišče za neprisiljeno domačo zabavo.

Prostora bo torej več kot preveč.

Udeležnikov bo veliko, posebno, ker bo ciganka tam. In ta ciganka je vse drugačen kerle kot je tista na peti cesti. Povedala bo preteklost, pogledala v notranjost ter iz nje sklepala bodočnost.

Pijačo v obliki pobarvane vodice bo lahko vsak s svojimi prispevki po svoje okrepil.

Igrala bo godba, ki ima to lepo in vseobsegajočo lastnost, da po nji tudi nepesaleci lahko plešejo.

Ker bo pri vходу državna zaščita morale in treznosti, mora vsek udeležence skrbno gledati na to, da ne bo kaj štrlelo od nje. Kaj takega prav lahko povzroči škodo marsikomu oziroma marsikateri.

Spol maskare naj bo vsakemu postranska stvar. Nič se ne sme preveč zanimati zanj.

Opolnoči oziroma proti jutru se bo takolaitako marsikaj odkrilo, tako da bo vsakdo na jasnem.

Pride naj vsak, kdor se hoče par uric pošteno in prijetno zabavati.

V Čikagi živi takozvana boljša ženska Elita Leonard Glass. Lepa in mlada in ravno vsled tega bi se rada ločila od svojega moža.

Slja je torej k sodniku ter je rekla, da ne more več živeti s svojim možem, ker je ta že par let neprestano pijan.

Bila je toliko nesrečna, da je prišla pred sodnika, ki je velik prohibicionist.

— Ne bo nič, moja draga, — ji je rekel. — Vi lažete! Kako naj bo vaš mož že leta in leta pijan, ko je vendar v Ameriki že tri leta prohibicija?

Poznam rojaka, ki nič ne čita, ki po ničemer ne hrepeni in se za nič ne zanima.

Morda boste rekli: Revez je. Ne, jaz pa vem, kaj je z njim. Dobro mu gre.

Možak je šel v trgovino očali kupovat.

— Kakšne bi radi? — ga je vprašal prodajalec. — Dolgovidne? Kratkovidne?

Možak je odgovoril: — Take, da bi lahko skoz videl.

Listnica.

A. B. Chicago, Ill. — Ne, dose- daj ga še niso dobili. Ostaja se bovi in čaka, kdaj bo mera polna. Kvota je bila takrat polna, ko je odronal z desetimi tisočaki v Ljubljano.

Franciozi so v Ruhru, fašisti divjajo po naših krajih, prestoli se majoje, močnimi državni- ed-stopajo, države, vladarice sveta se majoje v svojih temeljih, pogovori potom brezčnega telefona se vrše križem svet, v naj- uglednejšem ljubljanskem dne- vniku je pa naslednja novica:

— Hud veter smo imeli večeraj. Na Poljskem nasipu je vzelo gospodu C. klobuk.

To je najvernejša slika naših malenkostnih razmer.

POJAKE opo- zarjamo, da je cena za "Slovensko-Ameri- kanaki Koledar" i- sta za Jugoslavijo kot za Ameriko — 40 centov.

Pošljite nam svo- to in naslov svojega prijatelja v starem kraju in poslali mu bomo knjigo narav- nost.

Jugoslovanaka

Ustanovljena l. 1898

Katoli. Jednota

Inkorporirana l. 1907

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odhroniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 913 E. 15th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 411 — 15th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni nadzornik.

Dr. JOE V. GRAHEK, 448 E. Ohio Street, N. S. Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 304 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIĆ, 124 W. 15 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4223 Washington Street, Denver, Colo.

Poročni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 4217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor.

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAR, 533 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikače se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prispevke naj se pošilja na pred- sednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišna splošvala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanaka Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obli- pristop. Kdor veli postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 5 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.**Lesene hiše za ubožne sloje.**

Beogradska mestna občina je odobrila predlog, da se z najetimi posojilom 15 milijonov dinarjev za revne sloje zgradi večje število lesenih stanovanjskih hiš.

Tvornica orožja v Jugoslaviji.

Iz Beograda javljajo: Te dni je posetil zunanje ministrstvo češko- slovaški poslanik Kalina v spre- stvu dveh članov češkoslovaškega poslanstva. Kakor se zatrjuje, je Kalina ponudil v imenu znane ve- like češkoslovaške tvornice Skoda v Plznju osnutek tvornice za o- rožje v Beogradu. Kakor znano, so se podobne ponudbe stavile tudi s francoske strani.

Ponarejalci denarja pod ključem.

Iz Nša poročajo, da je tamkaj- šnja policija aretirala branjeveca Dima Dimitrijeviča in bivšega javnega namestnika Rista Mari- ča, ki sta ponarejala srebrnjake po 2 dinarja. Pri hišni preiskavi se je našel model za dvodinarske novčanice s podobo kralja Petra ter vse materijal, ki je potreben za ponarejanje denarja.

V postelji zgorle.

Čevljari Steleer v Osijeku se je precej vinjen vrnil iz gostilne na svoj dom. Vlegel se je v posteljo z gorečo cigareto v ustih. Postel- lja se je vnela od cigarete. Stele- cerja so našli mrtvega s strašnimi opeklinami po celim telesu.

Umor iz ljubosumnosti.

Na železniški postaji Ladimi- roveci v Slavoniji se je odigrala krvava rodbinska drama. Tamoš- nji postajni načelnik Josip Sel- man je z vojaško puško ustrelil svojo ženo zaradi ljubosumnosti. Mrtvica je bil aretirani in izročen sodnemu stolu v Osijeku.

Imovina "Rdečega križa" v Lon- donu.

Zastopnik srbskega "Rdečega križa" Vlada Dunamir je sporo- čil društvenemu odboru, da so iz- vršene vse formalnosti za predajo- imovine srbskega "Rdečega kri- ža".

NEVARNA BOLEZEN

se večkrat razvije iz zanemarijenega prehlada.

Na milijone ljudi umre vsako zimo vsled navadnih prehladov. Če ste prehlajeni, je najboljša, če vzamete čisto vročega zdravilnega želičnega čaja: pomaga segreti ohlajeno kri, poveča kroženje ter prežene strupe iz črevesja. Že leta se poslužujejo ljudje Bolgarskega želičnega čaja v boju proti prehladom ter da ohranijo telesa zdrava. Povsod pripravljajo zdravniki ljudem, naj si nabavijo Bolgarski želični čaj, naj ga vzamejo čisto vrolega ter s tem pomagajo odpraviti hude prehlade. Zdravniki vedo, da so čista zdravilna želična v Bolgarskem želičnem čaju dobra za ljudi, kajti ohranja- jo njihove žleze, jetra in ledvice čiste. Vseposod lekarnarji z veseljem pri- poročajo Bolgarski želični čaj, kajti oni poznajo njegove dobre posledice. Bolgarski želični čaj deluje hitro. Dajte ga čisto malim otrokom. Bor- dite pripravljati za boj z zimskimi boleznimi. Pojdite danes k lekarnarju ter ga vprašajte za Bolgarski čaj, al vam bomo pa mi poslali velik družinski zavej za \$1.25, ali 3 zaveje za \$3.15 ali 6 zaveje za \$5.25. Naslov Marvel Products Company, 9 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

Čudna pot.

J. Zupančič.

(Konec.)

Ko je utihnila poulična borba, je Tone potkal pri meni. Tiho, oprezno je stopil v sobo, zaprl za seboj vrata in globoko vzdihnil. Zlatih epolet in rdečega znamenja s črnim križem na belem rokavu ni bilo več. Na licu in rokah sem opazil sledove krvi.

— Pst, pst, — je zašepetal in se ozrl okrog. — Ne glej me tako debelo, ne čudi se, da prihajam ob tej pozni uri. Povej mi, za božjo voljo, kje smo? Še na zemlji, ali nas je odnesel vrag na drugo planeto? Še med ljudmi, ali pa so to same zverine? Ideje se menjajo kot pri nas ženska moda. Danes ear, jutri Kerenski, potem Kornilov, Kaledin in kar naenkrat — hlop in basta. Štiri leta smo se topli, komaj sem čakal, da položim sabljo pred Prešerna. — Sedaj pa ti pridejo ljudje in pravijo: — Ne, ni bilo prav, zmotili smo se! — Sovražniki niso sovržniki, prijatelji niso prijatelji, vojna ni vojna, ideali niso ideali. Pa jih razumi! Rus tepe Rus, Moskva se bori proti Kijevu, Kijev proti Odesi, oba proti Donu — vrag vedi, kaj je to!

Ne razumem in basta! — Kot pravijo se leži nočjo nad nas. Kozaki, Ukrajinci, tuja vojska, med njimi jaz in moja sablja, pa vse ni nič pomagalo. Na oni strani čudna armada. V klobukih, čepicah, golglavi, v civilnih oblekah, — pa kar z bajoneti so lezli na nas. Kaj jih je gnalo, vem. Vse se je zmešalo. Vihtel sem sabljo, streljal iz revolverja, pa misliš, da so se bali? Kaj še! Nakresali so nas, in prav pošteno nakresali, pa basta. Zdaj pa i-maš!

Vse je pogubljeno, kaj bo dejal Prešeren, ko ne bo več videl moje sablje? In konec vojne naj bo, kar konec. Tem ljudem se je zmešalo v glavi. Ne bomo se več topli in basta. Kam pa z ideali? To vendar niso mačkine solze! In če me dobe, mi še polomijo kosti! Potuhnil se bom, češ, nisem mislil o Prešernu in sablji, nisem se tepel z vami in basta. Ideje pa ne dam, ne!

Ostal je pri meni do jutra. Zjutraj je odšel. Dogodki so nas razpršili na vse štiri strani. Nekateri so položili v tem vrtnu glave drugi so si pomagali, kakor je kdo znal.

Drugo leto sem bil v Moskvi. V kavarni Filipova sem zagledal med množico Toneta. Sedel je za mizo v kotu, v družbi majhnega človeka v črni kavkaški pelerini. Bonaparte in maršal Ney, mi je šinila misel v glavo. Majhen človek je bil neverjetno podoben — Napoleonu. Sklonjen nad mizo je z desno roko podpiral glavo, s kazalcem leve pa je črtal kroge in elipse po mizi. Tonetu se je poznalo na obrazu, da napeto poslušal in sledi mislim majhnega človeka v pelerini.

— Dober večer, gospodje, — sem jih pozdravil in stopil k mizi. Majhen človek se ni zganil. Tone me je pogledal, z roko me je povabil, naj sedem in molčal.

— Torej, — je nadaljeval majhen človek, kot da me ni niti opazil, — najtežja naloga je izvršena. Petina planeta je naša. — Malkontenti, ki se rogovili v oddaljenih krajih Rusije, so za nas brez pomena. Prehajam k drugemu vprašanju. Tole, vidiš, je Balkan. — Majhen človek je načrtal s prstom nekaj na mizo. — Ta mora biti prvi v naših rokah. S tem bomo vrgli zanko na vrat Evrope, zategnili bomo in zadušila se bo sama po sebi. Tole je Kitajska, majhna zemlja in mnogo ljudi. Vrgel bom idejo v to mravljino, dvignil bom zatirani narod in v rokah bo sila, — pred katero bo drhtela Evropa in Amerika. Ti greš v Sibirijo, tam mi pripraviš pot, razčistiš, kar je še smeti, in s tem je tvoja naloga končana. Vse drugo prepusti meni.

Majhen človek se je zavlil v črno pelerino in odšel. Ostala sva s Tonetom sama. — Povej mi, — sem mu dejal,

— kdo je ta človek, in kaj je govoril. Kaj počenjaš ti tu v Moskvi? — Tone me je začuden pogledal.

— Kaj si padel z Marsa? Tu se gode stvari, ki bodo obrnile ves svet, on ti pa gleda in vprašuje, kaj to pomeni. Ne bom ti mnogo govoril, čas je drag in dela imam čez glavo. Jutri odpotujem v Sibirijo. Komisar sem postal. Kako in zakaj — pustiva to stvar, za te ni važna, pa tudi razumel je ne boš. Spal si takrat, kot spiš še danes. Samo nekaj ti povem. Naši ideali so bili kot mehurčki, ki jih spuščajo otroci v zrak. V vseh barvah se leskečajo, znotraj so prazni, veter potegne in ni jih več. Otrsel sem se vsega, kar je piškavo, spoznal sem, kje je resnica in kje laž, in basta. To so ideje, ki so požrle kot sedem suhih krav vse moje astarello nairanje. Moja, ki je sedel z menoj, ne poznaš, pa tudi poznati ga ne moreš. Sicer pa — delo me kliče, da si mi zdrav!

Stisnil mi j roko in izginil v ulično vrvenje. Drugi dan se je odpeljal s posebnim vlakom v Sibirijo.

Dolgo nisem slišal ničesar o njem. Šele potem, ko je v Sibiriji zavlada protiboljševiška sila, — sem izvedel, da so ga aretirali v Čeljabinsku. S tajnim naročilom je prišel iz Semipalatinska. Ne-preidnost in vroča kri ga je pogubila. Za vohunstvo je prišel pred vojno sodišče. Pa končani razpravi ga je predsednik vprašal, kaj bi storil, če bi mu ne bili prišli na sled. Tone ga je pogledal, pomislil je in mu odgovoril odločno: — Bog je rekel: Jaz sem, ki sem, jaz pa pravim, kar sem, to sem! Storil bi bil, kar sem obljubil. Danes imate moč, sodite, jutri boste sojeni sami. Ljudje umirajo, ideje žive! —

Vojno sodišče je izreklo smrti- no obsodbo. Po tisti noči ga nisem videl več. Pa tudi takrat bi ga ne bil, če bi bil vedel, da človek v eno noč lahko preživi desetletje. Stražar me je spremljal po temnem hodniku, odprl je težka okovana vrata, obstal sem v majhnem štirioglatem prostoru, ki jih je toliko na svetu in so si tako strašno podobni. In sami so strašni! Ječa! Vsi narodi jo poznajo, vsa stoletja, vsi jeziki. V življenju na zemlji je, po smrti jo obetajo grešnim dušam. Tu je strašna kot tam.

Tone je sedel na železni postelji. Z desno roko je podpiral glavo, desno je stisnil v pest in ni se ganil, ko so se zaprla vrata za menoj in sva ostala sama.

— Mislim, da so mi poslali duhovnika, da me pripravi za zadnjo pot. Pa ni prišel in prav je tako. Sedi tu z menoj, pa ne govori, za božjo voljo te prosim, ne govori! Krogla, ki mi bo predrla jutri zjutraj prsa, bo bolj nežna kot bi mi bila beseda usmiljenja iz tvojih ust. Tudi jaz bi ne govoril, užival bi mir, ki sem ga spoznal še nočjo, pa sva stara znanca, naj bo. Vidiš prijatelj, tole je čudno in bolj nerazumljivo kot vsa filozofija življenja. — Nočoj si, jutri te ne bo. Nočoj ho-diš, gledaš, poslušaj, jutri ne boš več. Nočoj živi, jutri mrtve. Kaj je živ, in kaj mrtve? Dva pojma, ki si nasprotneta kot v življenju veselje in žalost, upanje in obup, sreča in nesreča. Od upanja do obupa je večasi dolga pot. Človek se bliža temu strašnemu pojmu polagoma, obrača se nazaj, stopa previdno in potaplja se v obup kot v hladno kopel. Počasi, levo, potem omoči roko, prsa, in najprej spusti desno nogo, potem končno sam ne čuti, kdaj je v kopeli. To je življenje, kjer človek umira od starosti, od dolgotrajne bolezni. Včasih pa, je človek zdajle srečen, mine trenutek, pa je nesrečen. Danes živ, jutri mrtve. Da sem slab, bi jokal tarna in prosil usmiljenja, poljuboval Kristovo podobo na križu, tako pa ne morem. Tudi proklinjati ne morem. Sedim in čutim, kako mi pešajo moči, kako

— Povej mi, — sem mu dejal,

Svoji družini ste dolžni, da izveste naslednja dejstva glede mleka.

Tisoče in tisoče let je bilo mleko priznano kot prvo, bistveno potrebno živilo. Čeprav pa ga smatrajo še danes za veliko živilo, se niso v zadnjem času ljudje zadovoljili tukaj z mlekom, — pač pa napravili iz njega biznes, da izvedo, KAKšno mleko uporabljajo v svojih domovih.

Cele tri generacije so opravljali Bordeni le eno stvar — služili so ameriškiemu narodu z dobrim, čistim mlekom ter mlečnimi proizvodi.

Ozrite se po celi deželi in videli boste milijone ljudi, ki se ozirajo na trdiko Borden, da jih založi z Evaporiranim mlekom. Borden-ovo Evaporirano mleko ni oslajeno. Iz ničesar drugega ne obstaja kot iz najčistejšega in najfinejšega Borden-ovega mleka, iz katerega je bil odstranjen del vode. Hrani se ga v sanitarnih kositrnih škatlicah. Kupite ga lahko v vsakem dnevu leta. Dobite ga svežega in čistega, kajti Borden-ove naprave obratujejo neprestano, da vas založe z mlekom, ki je čisto in zdravo. To je čisto mleko z dežele, v katerem je ostala smetana, a le en del vode je bil odstranjen. Lahko ga rabite kot sveže mleko, a zadostovalo vam bo za dvakrat tako mnogo. Z drugimi besedami: ena časa Bordenovega Evaporiranega mleka in ena časa vode predstavlja toliko kot dve časi mleka v steklenici.

Če želite izvedeti, kako je treba kuhati z Borden-ovim Evaporiranim mlekom, izpolnite spodaj nahajajoči se kupon ter označite, katero vrsto knjižice želite in Bordenova kompanija vam jo bo poslala brezplačno.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

KUPON

KRUM SLADOLED PAJI
CANDY MESO PUDINGI
RIBE SLADICE JUHE

Ime

Naslov

Slovenian

Pisma poslednje carice.

Znano je, da je imela poslednja carica na carja Nikolaja II. silno odločilen vpliv v vseh njegovih vladarskih zadevah. Novoizšla zbirka njenih pism iz prvih treh vojni let, ki je nedavno izšla v Ullsteinovi založbi, potrjuje vse to in sicer tako odločno, da se, sodeč po njenih pismih, lahko reče: Aleksandra je vladala Rusijo, ki od Katarine dalje ne pozna tako vplivne carice. Ljubila je carja z oboževanjem, in zato se je mešala v vse njegove posle. Ker je bila mati carjeviča vedno boleha Alekseja, se je čutila tudi odgovorno za carjevičovo dedičino, za Rusijo. Pisma, ki ji je pisala carju na fronto, bi lahko tudi imenovali politična ljubavna pisma, ker se v njih družijo z najnežnejšimi občutki zakonske ljubezni in skrbilne misli o vseh državnih zadevah. Niso umni le moji možgani, jaz prisluškujem svoji duši in želim, da storiš tudi ti enako. — Njena ljubezen, je ljubezen žene, ki sprejema impulze iz srca: — Kako hrepenim po tebi, drhtim za teboj, da bi te zopet imela v svojem naročju, da bi položila glavo na tvojo ramo, tiho bi slonela na tvojem srcu in se v miru čutila srečna. —

Car je bil slab, omahljiv, zato so njegovi primki "ti norček" ali "neumni stari fant". Bil je plemenit poštenjak z ljubeznivimi očefovskimi in aristokratskimi lastnostmi ni pa bil — knez, vladar. Aleksandra je bila močnejša in je mnogokrat bodrila carja k vztrajnosti in odgovornosti.

Stališče zagonetnega menih Razputina lahko razumemo, ako vemo, da je bil "starec", a komur pravi Dostojevski "starec", prevzema dno in voljo drugega človeka v svojo dušo in voljo: kdor si je izbral "starec", se odreče lastne volje in se v vsem pokorava le njemu. "Starec" je

svet, razsvetljen, nedotakljiv.

Razputin je bil caričin "starec". Stal je za vsakim pismom, imenovanjem in odpustom. — Naš prijatelj te prosi resno, — naš prijatelj je iz sebe, — stoji v mnogih pismih carice.

Razputin je dobival v vizijah neposredno od Boga navdahnjenje in nasvete, po njemu je Bog govoril carju. Obenem je bil Razputin glas ljudstva, široke ruske zemlje. Čemu potem še carju du-ma in ostalo? Niso pa bile v škodo podobe svetnikov in ikone. — ear jih je cele zbirke prejemal na fronto. Kipčeno je dobil še čudodelni glavnik, ki naj bi mu bil podaril moč in modrost, zato prosi Aleksandra carja, naj si pred važnimi posvetovanji večkrat počee las.

V takem mračnem vzdušju je hotela carica voditi Rusijo k zmagi in to v vojni ki je upoštevala le najsičajnejši razum in hladno računanje. Toda njena usodna zmota, da lahko poedinec sam obvlada 180 milijonov, jo je silila, da je segala po najbolj varljivih oporah. Na njih je omahnila.

Komando ljubljanskega vojnega okraja

je prevzel peš polkovnik Mihajlo Nedić, ki je na solunski fronti od njenega postanka do polona s spretno hrabrostjo poveljeval 8. peš. polku dunavske divizije in z njim v mesecu maju 1919 pokolebal koruško fronto pri Železni Kapli. V polku, v katerem so se nahajali mnogi jugoslovanski dobrovoljci, je bil polkovnik zaradi vojaških sposobnosti visoko spoštovan in zaradi svoje družabnosti pri Slovencih zelo priljubljen.

Stinnes izgublja svoj vpliv.

Iz Berlina poročajo: — Ali je dospel Hugo Stinnes do viška ter se je pričel pomikati zopet navzdol ali pa pripravlja kak nov velik industrijski udarec, ki bo porazil njegove nasprotnike in sovražnike ter zopet uveljavil njegovo mojstrstvo? Vsa znamenja so kazala, da je njegova sila zdrobljena, odkar je postal Čuno kancelar in odkar se je pojavil razkol v Narodni zvezi nemških industrijalcev, kateri je do pred kratkim diktiral Stinnes.

Stinnes je dosegel višek svoje-ga ugleda po zaključenju slavne-ga dogovora z markijem de Lu-bersacom glede dobave velike množine materiala za restavraci-jo opustošene Francije. Ob onem času so imenovali Stinnesa "ne-vidnega kancelarja". Glasilo se je, da je izdelal obširen načrt za francosko-nemško industrijsko in ekonomsko sodelovanje, ki naj bi služilo kot temelj francosko-nemškega sporazuma ter izčistilo pot za direktno rešitev reparacij-skega problema med Nemčijo in Francijo. Gotovo je, da je v tem načrtu podpiral Stinnesa upliven del francoske industrije, a pretež- na večina francoske industrije, v družbi francoske vlade, pa ni ho-tela odobriti načrta Stinnesa in vsled tega je tudi ostal dogovor z Lubersacom brezuspešen.

V Nemčiji je vzbudil ta dogo-vor najprvo veliko veselje, a kmalu so se pojavile ostre kriti-ke, kajti postalo je znano, da bo pomenjalo uresničenje tega načr-ta dober biznes za Stinnesa, ne da bi imela dežela kak poseben dobiček od tega in drugič, ker so se pričeli veliki tekmeči Stin-nesa, Thysseni, Kruppi, Siemens, Hamburg-Amerika Line in drugi zavedati dejstva, da se bo dvignil Stinnes v resnici do stališča na-rodnega ekonomskega diktatorja, če ga ne bo nikdo ustavil. Vsled tega niso hoteli sodelovati pri iz-vedenju dogovora z Lubersacom ter pustili Stinnesa samega, da izvede obveznosti, katere je bil prevzel. Revidirali so svoje prej-šnje odobrenje načrta za rešitev Nemčije — potom direktnega sporazuma ter sodelovanja s Francijo.

Mosulski Arabci proti angl. vladi.

Iz Londona poročajo: — Ob-enem z razkolom na mirovni kon-ferenci v Lausanne ter preprirom med Angličani in Turki glede Mo-sula, prihaja iz Angore poročilo, da so se uprli Arabci v spornem petrolejskem ozemlju proti an-glički vladi, poverjeni v obli-ki mandata.

Ustaši so požgali lope angle-ških sil v Mosulu, soglasno s poro-čilom, ki je prišlo iz Angore. To poročilo so zanikali v tukajšnjih uradnih krogih in čeprav je cen-zura zelo stroga, se vendar na-zanikuje dejstva, da je precej ne-reda v severni mezopotamski pro-vinci.

Zgodovina angleške okupacije Mezopotamije izza leta 1918 je zgodovina neprestanih uporov ter njih zatrtja. Velik upor se je za-vrnil tekom preteklega poletja v severnem Mosulu, kjer so se zdru-žili Arabci in Kurdi v poskusu, da ustanove neodvisno vlado. Ob tej priliki so odposlali Angliči kazenske ekspedicije proti usta-šem, ki pa so se morale umakniti potem, ko so doživele resne iz-gube.

To stanje v večji ali manjši meri zatrtih uporov se ne omeju-je na Mosul okraj, pač pa je zna-čilno za celo Mezopotamijo, a An-gliči imajo boljši oprijem na de-želi, ki leži nadalje proti jugu.

Poročilo iz Angore, da so usta-ši požgali zrakoplovne lope v Mosulu, služi predvsem v propa-gandne svrhe, kajti zračna sila je bila najbolj nepriljubljeno o-rožje v rokah Angležev.

Soglasno s Sir Percival Philip-sonom, dobroznanim neodvisnim

Kaj vam koristi vaše dnevno delo, ako vas dnevno ne prinese neko-liko bližje onemu času, ko boste lahko uživali udobnost neodvisnosti?

Prinite štediti sedaj - da bo- ste neodvisni po dolgi letih teškega dela.

Vaši prihranki so najsigurne- je naloženi pri nas, ter se ob- restujejo po

4%

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York City

Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

KOLENDARJI

Radi mnogih pism, katere dobivam od vseh strani, če imam koledarje in koliko stanejo, vam tukaj naznanjam, da jih imam še nekaj. Vsak stane 25c ali 5 za dolar. Kdor bi ga hotel še imeti, naj pošlje takoj sveto na A. GRDINA, 1033 E. 62 St., Cleveland, O.

žurnalstom, ki je bil poslan, da uvede posebno preiskavo glede tamošnjih razmer, je obstrlejeva-nje vasi iz zraka skoro vsakdanja rutina, da se iztirja davke od po-sameznih rodov. Dežela uživa iste vrste neodvisnost kot Egipt ali Cuba, kajti sila kralja Feisala je popolnoma odvisna od angleških bajonetov in obstrlejevalcev iz zraka.

Razmerje med Anglijo in Me-zopotamijo je urejeno na temelju pogodbe, sklenjene z domačo vla-do in določbe te pogodbe so eden glavnih argumentov lorda Cur-zona v njegovem odporu proti zahtevam Turkov v Lausanne, ki se tičejo mosulskih petrolejskih polja ter mosulskega vilajeta.

Radi bale blaga.

V tržaški stari prosti luki so bili aretirani štirje možje: Dante Trevisan, Mihael Primožič, Lovro Miloh in Andrej Primožič. Vsi štirje so osumljeni, da so ukradli iz nekega voza v luki balo blaga.

**KOTIČEK
OTROŠKO ZDRAVJE**

**OSKRBA MATERINSTVA
in
OTROŠKEGA ZDRAVJA**

Na tem mestu bomo pri-
kazovali tudi vse tiste
vredne in poceni stvari,
ki so velike vrednosti
poskusite in se boste
lahko in morate
odločiti.

Oglejte si katalog do-
jiteljev je vsakga po-
stava za vsi dom in v
naših volja. Zelo so
nam zeli vredne pri-
loži poljudna in podro-
ba poljudna o tem pro-
dumu.

"BREZ MLEKA NI MOŽA."

Napisal C. HOUSTON GOUTISS.

Izdajatelj vodilne ameriške revije o bra-
njenju, "The Forecaster", ustanovitelj ku-
barske šole istega imena: hranilni rav-
natelj, The Peoples Home Journal.

Izmed vseh naravnih proizvodov je
edino mleko namenjeno samo za hra-
no.

Napredek modernih narodov teme-
lji na dnevnih uporabi mlečnih proi-
zvodov. Največje zlo za sedanjost Evro-
pe je pomanjkanje mleka, dočim je
naš največji blagoslov izobilica mleka.
Moč in sposobnost Amerike je od-
visna od množice mleka v vsaki hiši.
Sicer naši otroci ne morejo naravno
rasti in se razvijati, in odrasli ne
morejo ostati pri dobrem zdravju.

Izmed vse hrane je mleko najtežje
nabirati, prevažati in razdeljevati. Ker
je treba tako obsežnih priprav, da so
mleko ohrani čisto, se marsikateri-
krat zgodi, da mleko, ki dopne na dom,
ni tako čisto kot bi moralo biti. In
mleko se bolj hitro pokvari kot kaka
druga hrana.

Čisto mleko je bilo pa vsakemu do-
mu omogočeno, ko je pred 65. leti
Gail Borden izpopolnil proces, da se
odstrani največje množino vode iz
svežega mleka, ter se ga spravi v ka-
ne v obliki goste tekočine, ki lahko
vzdrži v katerikoli podnebnju.

Bordenovo Evaporirano Mleko je ga-
rantirano čisto, oslajeno z izčistim
sladkorjem — nič drugega. Vsebuje hra-
nilne elemente mleka v rednih razmer-
jih ter preskrbi dom z neusahljivim sirom
zanesljive kakovosti. To je najpotreb-
nejša hrana za ljudi vsake starosti.

V obliki, ki je brez primere čista in
pripravna za zaloga čistega mleka iz-
borne kakovosti za vsako gospodinj-
stvo. Ideal za kuhinjske svrhe, kjerkoli je
truba mleka in sladkorja obenem. Pri-
krodi čas, odpravi vse dvome. Na ta
način dobite to izborna hrano popolno
in čisto.

Prepovedano je dovoljenje iz "Forecaster",
februarja 1921.

Copyright 1920, by C. Houston Goutiss.

